

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Konstitucinių reikalų komitetas

2012/0244(COD)

8.11.2012

NUOMONĖS PROJEKTAS

Konstitucinių reikalų komiteto

pateiktas Ekonomikos ir pinigų politikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), nuostatos dėl jo sąsajų su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../..., kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika
(COM(2012)0512 – C7-0289/2012 – 2012/0244(COD))

Nuomonės referentas: Paulo Rangel

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

2012 m. rugsėjo 12 d. Komisija patvirtino pasiūlymų dėl bendro priežiūros mechanizmo (BPM) sukūrimo rinkinį, kuris apima:

- pasiūlymą dėl Tarybos reglamento, kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (BPM pasiūlymas), ir
- pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamento (ES) Nr. 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos bankininkystės institucija), nuostatos dėl jo sąsajų su Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../..., kuriuo Europos Centriniam Bankui pavedamos specialios užduotys, susijusios su rizikos ribojimu pagrįstos kredito įstaigų priežiūros politika (EBI pasiūlymas).

Šios nuomonės tema – EBI pasiūlymas, kuriuo siekiama suderinti galiojantį Reglamentą 1093/2010, kuriuo įsteigiama Europos bankininkystės institucija, ir pakeistą bankų priežiūros sistemą.

Vis dėlto, pakeitimų, kurie turi būti padaryti Reglamente 1093/2010, skaičius ir apimtis priklauso nuo tam tikros bendro priežiūros mechanizmo struktūros ir vaidmens, kurį šiame mechanizme turėtų atlikti EBI.

Taigi, abu pasiūlymus reikėtų svarstyti vienu metu ir svarbu į šį bankų priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų rinkinį pažvelgti iš bendros perspektyvos.

Bendras priežiūros mechanizmas ir IB vaidmuo

Dabartinė finansų ir ekonomikos krizė išryškino poreikį, kad Europos Sąjunga plėtotųsi ir didintų ekonominę ir politinę integraciją.

Vykstant šiam tikros ekonominės ir pinigų sąjungos kūrimo procesui, manoma, kad labai svarbu sukurti integruotą finansinę sistemą, taip vadinamą Europos bankų sąjungą, siekiant užtikrinti finansų sistemos stabilumą, atkurti pasitikėjimą sektoriumi ir skatinti kredito įstaigų patikimumą.

Viena iš pagrindinių bankų sąjungos sudedamųjų dalių – Europos Centrinio Banko valdomo bendro priežiūros mechanizmo (BPM), kuris apima euro zoną ir yra atviras visoms valstybėms narėms, nepriklausančioms euro zonai, sukūrimas. Priežiūros užduočių perdavimas ECB grindžiamas Europos Sąjungos veikimo sutarties 127 straipsnio 6 dalimi, pagal kurią Taryba, vieningai priimdama Komisijos pasiūlymą ir pasikonsultavusi su Europos Parlamentu ir Europos Centrinio Banku, gali pavesti Europos Centriniam Bankui specialias

užduotis, susijusias su rizikos ribojimu pagrįsta kredito ir kitų finansų įstaigų, išskyrus draudimo įmones, priežiūra.

Yra keletas priežasčių ECB laikyti už bankų priežiūrą atsakinga institucija. Nepaisant to, kad SESV 127 straipsnio 6 dalyje numatoma, kad ECB gali būti pavestos priežiūros užduotys, manome, kad ECB dalyvavimas, atsižvelgiant į jo didelę patirtį finansinio stabilumo užtikrinimo srityje, padės padidinti integruoto priežiūros mechanizmo patikimumą ir veiksmingumą. Kita vertus, daugumos valstybių narių centriniai bankai yra atsakingi už bankų priežiūrą, todėl, įgyvendinant ilgalaikę stipresnės ekonominės ir pinigų sąjungos viziją, taip pat labai svarbu pasinaudoti proga ir sustiprinti ECB kaip tikro centrinio banko vaidmenį. Be to, palyginus su pasiūlymais dėl būsimo naujos Europos institucijos, atsakingos už bankų priežiūrą, sukūrimo, šis sprendimas yra pranašesnis tuo, kad, remiantis juo, ES institucinė sąranga netampa sudėtingesnė.

Nepaisant to, norint sukurti bendrą priežiūros mechanizmą, kurį prižiūrėtų Europos Centrinis Bankas, kyla keletas konstitucinių klausimų, ypač dėl valstybių narių, kurios neįsivedė euro, bet nori dalyvauti bankų sąjungoje, padėties.

Pirmausia, kadangi, remiantis SESV 139 straipsniu, valstybėms narėms, kurioms taikoma išimtis, netaikomas SESV 132 straipsnis, bet koks ECB priimtas aktas, įskaitant rekomendacijas ir nuomones, gali būti taikomas tik euro zonai priklausančioms valstybėms narėms ir todėl abejotina, ar euro zonai nepriklausančių valstybių narių dalyvavimas yra visiškai suderinamas su Sutartimi. Šiuo atžvilgiu BPM pasiūlymo 6 straipsnyje numatoma, kad euro zonai nepriklausančios valstybės narės, jei jos atitinka specialias sąlygas, galės glaudžiai bendradarbiauti su ECB bankų priežiūros srityje. Šios sąlygos apima valstybių narių įsipareigojimą užtikrinti, kad jų nacionalinės kompetentingos valdžios institucijos laikytųsi bet kokių su kredito įstaigomis susijusių priemonių, kurių reikalauja ECB, ir jas priimtų, bei įsipareigojimą priimti nacionalinius teisės aktus, kuriais būtų užtikrinta, kad jų nacionalinės kompetentingos institucijos būtų įpareigosotos priimti bet kokias su kredito įstaigomis susijusias priemones, kurių reikalauja ECB. Taigi, numatoma, kad valstybės narės ECB priimtų aktų laikytųsi savanoriškai ir tai visiškai atitinka Sutarties nuostatas.

Antroji problema yra susijusi su euro zonai nepriklausančių valstybių narių, kurios nusprendžia ištraukti iš sprendimų priėmimo procesą, dalyvavimu.

Šiuo atžvilgiu turėtų būti pažymėta, kad BPM pasiūlyme numatytas šių valstybių narių atstovų dalyvavimas reglamentu įsteigtos Priežiūros tarybos, kuri atlieka ECB užduočių, susijusių su rizikos ribojimu pagrįsta kredito įstaigų priežiūra, planavimą ir vykdymą, veikloje. Sąlygos, kuriomis jos dalyvauja Priežiūros tarybos veikloje, nustatytos sprendime, kuriuo nustatomas glaudus bendradarbiavimas, ir, remiantis jomis, „turėtų būti užtikrintas kuo didesnis tų atstovų dalyvavimas, atsižvelgiant į apribojimus, nustatytus ECBS ir ECB statutuose, ypač kiek tai susiję su sprendimų priėmimo proceso vientisumu“ (29 konstatuojamoji dalis).

Nepaisant to, remiantis galiojančiomis Sutartimis, Priežiūros taryba gali būti sukurta tik kaip organas, kurio uždavinys – pasirengti bankų priežiūrai, bet ne priimti galutinius sprendimus dėl jos. ECB valdančioji taryba turėtų likti aukščiausiu organu, atsakingu už jo sprendimus, ir jos sudėtis negali būti keičiama priimant antrinės teisės aktus, siekiant įtraukti euro zonai nepriklausančių valstybių narių centrinių bankų valdytojus.

Siekiant pakeisti šiuos apribojimus, vidutinės trukmės laikotarpiu reikės keisti Sutartį. Sutarties pakeitimai galėtų būti šie:

- į ECBS ir ECB statutus įtraukti naują nuostatą, kuria įsteigiama Priežiūros taryba kaip bankų priežiūros sprendimų priėmimo organas, arba
- pataisyti SESV 283 straipsnį ir Statuto 10 straipsnio 1 dalį numatant specialią Valdančiosios tarybos sudėtį įtraukiant euro zonai nepriklausančių valstybių narių atstovus, kuri būtų taikoma vykdant SESV 127 straipsnio 6 dalyje numatytus įgaliojimus, atsižvelgiant į Ekonomikos ir finansų tarybos (ECOFIN) ir Euro grupės veiklą.

Kol kas laikinas sprendimas būtų euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms leisti visapusiškai ir vienodomis teisėmis dalyvauti Priežiūros tarybos veikloje, įskaitant naudojimąsi balsavimo teisėmis. Remiantis šiuo požiūriu, taip pat svarbu kuo daugiau sustiprinti Priežiūros tarybos vaidmenį, numatant, pvz., Valdančiosios tarybos pareigą pagrįsti nukrypimus nuo Priežiūros tarybos parengtų pasiūlymų ir sprendimų projektų.

Be to, vėlgi siekiant išsaugoti bendros finansų rinkos vientisumą, EBI turi išsaugoti savo vaidmenį ir esamas galias bei uždavinius: ji toliau plėtotų ir užtikrintų visoms valstybėms narėms taikomų bendrų taisyklių įgyvendinimą ir stiprintų priežiūros praktikos visoje Europoje konvergenciją. Be to, dabar EBI turėtų būti pavesta parengti bendrą priežiūros vadovą, kuriuo būtų papildytos ES bendros taisyklės ir užtikrintas bankų priežiūros nuoseklumas. Šiuo tikslu labai svarbu užtikrinti, kad EBI sprendimų priėmimo procesas liktų subalansuotas, o ECB būtų kompetentinga institucija kartu su kompetentingomis euro zonai nepriklausančių valstybių narių institucijomis. Iš tiesų, atsižvelgiant į tai, kad neįmanoma euro zonai nepriklausančioms valstybėms narėms, kurios nori dalyvauti bendros priežiūros mechanizme, turėti vienodas teises priimant ECB sprendimus, susijusius su priežiūra, „laikykis arba paaiškink“ nuostatos panaikinimas galėtų būti laikomas vidutinės trukmės laikotarpio sprendimu tol, kol ši problema bus išspręsta pakeičiant Sutartį, kad būtų užtikrinta labiau subalansuota šių šalių pozicija.

Konstituciniu požiūriu reikėtų taip pat tinkamai aptarti problemas, susijusias su aiškiu ECB pinigų politikos ir jo priežiūros funkcijų atskyrimu ir naujos bendros priežiūros institucijos demokratiniu atskaitingumu.

PAKEITIMAI

Konstitucinių reikalų komitetas ragina atsakingą Ekonomikos ir pinigų politikos komitetą į savo pranešimą įtraukti šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl reglamento 4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(4) dalies Sąjungos valstybių narių bankų sektoriaus priežiūros užduočių perdavimas ECB neturėtų trukdyti veikti finansinių paslaugų srities vidaus rinkai. ***Todėl būtina užtikrinti, kad tas užduotis perdavus EBI tinkamai veiktų;***

Pakeitimas

(4) dalies Sąjungos valstybių narių bankų sektoriaus priežiūros užduočių perdavimas ECB neturėtų trukdyti veikti finansinių paslaugų srities vidaus rinkai. ***Todėl EBI turėtų išsaugoti savo vaidmenį ir visas turimas galias bei uždavinius: ji turėtų toliau plėtoti ir užtikrinti visoms valstybėms narėms taikomų bendrų taisyklių įgyvendinimą ir stiprinti priežiūros praktikos visoje Sąjungoje konvergenciją.***

Or. en

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl reglamento 4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(4a) Siekiant užtikrinti, kad priežiūros praktika būtų vienoda visoje Sąjungoje, EBI taip pat turėtų parengti bendrą priežiūros vadovą, kuris papildytų ES bendras taisykles.

Or. en

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl reglamento 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) turint omenyje, kad Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../... [reglamentu pagal 127 straipsnio 6 dalį] ECB pavedamos priežiūros užduotys, EBI turėtų turėti galimybę savo užduotis vykdyti ir ECB atžvilgiu. ***Kad esami nesutarimų sprendimo mechanizmai ir veiksmai kritinės padėties atvejais toliau būtų veiksmingi, reikėtų numatyti specialią tvarką. Konkrečiai, jei ECB nevykdo EBI priimto sprendimo dėl nesutarimų sprendimo arba veiksmų kritinės padėties atvejais, iš jo turėtų būti reikalaujama paaiškinti to priežastis. Tokiu atveju, kai remdamasi tiesiogiai taikomoje Sąjungos teisėje nustatytais reikalavimais EBI gali priimti atskirą atitinkamai finansų įstaigai skirtą sprendimą, ji turėtų taip ir padaryti;***

Pakeitimas

(5) turint omenyje, kad Tarybos reglamentu (ES) Nr. .../... [reglamentu pagal 127 straipsnio 6 dalį] ECB pavedamos priežiūros užduotys, EBI turėtų turėti galimybę savo užduotis vykdyti ir ECB atžvilgiu, ***lygiai taip pat kaip ir kitų kompetentingų institucijų atžvilgiu.***

Or. en

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl reglamento 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(6) siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į visų valstybių narių interesus, ir sudaryti sąlygas EBI tinkamai veikti, kad būtų išlaikyta ir toliau integruojama finansinių paslaugų srities vidaus rinka, reikėtų pritaikyti Priežiūros tarybos balsavimo sąlygas, visų pirma balsavimo dėl EBI sprendimų, priimamų paprasta balsų dauguma;

Pakeitimas

(6) siekiant užtikrinti, kad būtų tinkamai atsižvelgiama į visų valstybių narių interesus, ir sudaryti sąlygas EBI tinkamai veikti, kad būtų išlaikyta ir toliau integruojama finansinių paslaugų srities vidaus rinka, ***labai svarbu užtikrinti sąžiningą visų valstybių narių atstovavimą EBI sprendimų priėmimo procese.*** Reikėtų pritaikyti Priežiūros tarybos balsavimo sąlygas, visų pirma balsavimo

dėl EBI sprendimų, priimamų paprasta balsų dauguma;

Or. en

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 1 a punktas (naujas)
Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010
8 straipsnio 2 dalies k punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

1a. 8 straipsnio 2 dalis papildoma šiuo punktu:

„k) rengti bendrą priežiūros vadovą.“

Or. en

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl reglamento
1 straipsnio 1 dalies 2 punkto a a papunktis (naujas)
Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010
18 straipsnio 3 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

aa) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jeigu Taryba priėmė sprendimą pagal 2 dalį, ir išimtinėmis aplinkybėmis būtina suderinti kompetentingų valdžios institucijų veiksmus, kad būtų reaguojama į nepageidaujamus pokyčius, kurie gali sukelti rimtą pavojų sklandžiam finansų rinkų veikimui ir vientisumui arba visos Sąjungos finansų sistemos ar jos dalies stabilumui, Institucija gali priimti atskirus sprendimus, kuriais reikalaujama, kad kompetentingos institucijos imtųsi veiksmų, būtinų pagal 1 straipsnio

2 dalyje nurodytus teisės aktus, kad išspręstų su tokiais pokyčiais susijusias problemas, užtikrindama finansų įstaigų ir kompetentingų institucijų atitiktį tuose teisės aktuose nustatytiems reikalavimams.

Or. en

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktis

Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010

18 straipsnio 3 a dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

b) po 3 dalies įterpiama ši dalis:

Išbraukta.

„3a. Kai Institucija pagal 3 dalį prašo ECB, kaip kompetentingos institucijos, imtis būtinų veiksmų, ECB vykdo tą prašymą arba per 48 valandas ir ne vėliau Institucijai tinkamai pagrindžia savo sprendimą nevykdyti to prašymo.“

Or. en

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 2 a punktas (naujas)

Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010

19 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2a) 19 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Nedarant poveikio 17 straipsnyje nustatytiems įgaliojimams, jeigu kompetentinga institucija nesutinka su kitos kompetentingos [...] institucijos veiksmų arba neveikimo tvarka ar

turiniu tais atvejais, kurie išvardyti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose aktuose, Institucija vienos ar daugiau atitinkamų kompetentingų institucijų prašymu gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą šio straipsnio 2–4 dalyse nustatyta tvarka.

Tais atvejais, kurie nurodyti 1 straipsnio 2 dalyje nurodytuose teisės aktuose, ir kai remiantis objektyviais kriterijais galima nustatyti, kad *skirtingos* [...] kompetentingos institucijos nesutaria, Institucija savo iniciatyva gali padėti toms institucijoms pasiekti susitarimą 2–4 dalyse nustatyta tvarka.“

Or. en

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl reglamento

1 straipsnio 1 dalies 3 punktas

Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010
19 straipsnio 3 a dalis

Komisijos siūlomas tekstas

3. 19 straipsnyje po 3 dalies įterpiama ši dalis:

„3a. Kai Institucija pagal 3 dalį prašo ECB, kaip kompetentingos institucijos, imtis konkrečių veiksmų arba jų nesiimti, ECB vykdo tą prašymą arba per dešimt darbo dienų nuo prašymo gavimo Institucijai tinkamai pagrindžia savo sprendimą nevykdyti to prašymo.“

Pakeitimas

Išbraukta.

Or. en